

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.
Expedice se nachází na ostrově
Kampa 508—III.

Předplatní podmínky:
Pro Prahu: čtvrtletně 90 kr., půlletně 1 zl. 80 kr., celoročně 3 zl. 60 kr.
(Předplacení pro Prahu přijímá též Národní knihkupectví **Em. Petřika.**)

DALIBOR.

S poštou v říši rakouské: čtvrtletně 1 zl., půlletně 2 zl., celoročně 4 zl.

V státech německých: čtvrtletně 25 stř. gr., půlletně 1 tol. 20 stř. gr., celoročně 3 tol. 10 stř. gr.

Pro Rusko: čtvrtletně 1 rubl, půlletně 2 rubly, celoročně 4 rubly.

Časopis pro hudbu a umění vůbec.

 Žádáme o rychlé zaslání předplatných peněz na čtvrté čtvrtletí „Dalibora.“

Pražské hudební zpomínky.

Sepsal Dr. A. V. Ambros.
(Pokračování.)

Liszt hrál, jak známo, Schubertovy písně pro piano, které byl on sám upravil a zpracoval. Jeho Erlkönig (král duchů), jeho Ave Maria, jeho Zastaveníčko, přivedly obecenstvo o poslední zbytky rozvahy. Je to věru hanba, že skladby božského talentu, jediného to ve svém způsobu genia, jako byl František Schubert, že skladby ty teprv po takovéto cestě do obecenstva vnikly a to nejen u nás, nýbrž i v samé Vídni, kde Schubert působil a také jinde.

Obecenstvo chtělo také přec vědět, jak zní to „Zastaveníčko“, to „Ave Maria“, když ho zpívá pěvec neb pěvkyně. Až dosud ovládal hudební svět toliko všední platouch z močalovitých nížin krásné modré Dunaje, totiž -- Prochova píseň. Tato odporná směsice Schubertových, Belliniových a Spohrových žvlů, ano tato odporně sentimentální u vnitř prázdná a zevně pretenciosní píseň přišla, Bohu díky, v úplné zapomenutí, jak toho zasluhovala. Kde jsou nyní ty druhy oblíbené Prochovy písně: Alpenhorn — Lebe wohl — An die Sterne — Die Braut am Grabe ihrer Mutter a jak se to haraburdí jmenovalo? Žádný si jich více nevšímá, žádný je nezpívá.

Avšak as před 30 lety ležel „Alpenhorn“ atd. na každém pianu a každá dcera vrchního, která vroucně a beznadějně milovala důchodenského písaře a každý na prázdniny zavítavší a tenor zpívající posluchač filosofie, jenž zase vroucně ale beznadějně miloval dceru vrchního, oba našli a shledali v Prochově písni „Lebe wohl“ (S bohem buď) stoku svých vnitřních nevýslovných citů a zapěli zřídka kdy místo:

S bohem buď, má kotvo žití;
štěstí vždy při tobě stůj,
když pak hrud' tvá slasti cítí
ó pak na mne pamatuj!

aby pro překypující city nedistonovali.

Čím více tedy znárodněly nedostížné písně Schubertovy, tím více ustupovaly bídné karikatury jejich à la Proch, Hackel atd., až pak je úplně potlačily ušlechtilé zpěvy Mendelsohnovy. Ano Mendelsohnovi, jenž sice nikdy v Praze nebyl, budiž zde vřele díky projeven. Z kalných, močalovitých poměrů hudebních ve Vídni nedalo se nic čerpati, ale druhé

sousední od Prahy as rovně tak vzdálené město, totiž Lipsko mělo na pražské hudební poměry mohutný vliv. V Lipsku panoval v oboru hudby nejsvěžejší duševní život.

Když byl v Praze Mendelsohnův „Paulus“ proveden dvakrát po sobě s neslýchaným úspěchem v sále Valdštýnského paláce, když k nám zavítala Mendelsohnova první smyčcová kvartetta, jeho Písně beze slov pro piano; tu zdálo se nám, jako kdyby vál svěží jarní vzduch a budil po tuhém mrazu a trudné zimě mladou zeleň a tisícero kvítí a poupat.

Když nám přednesl Pixis, professor houslí na konservatoři pražské, poprvé Mendelsohnovo jasné a úžasně romantické kvartetto Es (op. 12.), byli jsme všichni okouzleni; avšak podrželi jsme tolik rozvahy, abychom promluvili vážně o otázce, je-li dovoleno, po bouřlivém finale, aniž by ho skladatel ukončil, užítí opět motivů a chodu první věty. Pokud se dobře pamatuju, odpověděl Jindř. Veit na otázku tu „ano“, odůvodniv to všeobecným paragrafem z přednášek prof. Ant. Müllera o krásovědě.

Podivuhodná to věc, že se „nemusikální“ Ant. Müller hned vpravil v nový zjev, což se nemůže říci o velmi hudebním, jinak všestranně vzdělaném a duševně nadaném Bernhardu Guttovi, jenž na příklad Mendelsohnovým ouverturám Meeresstille, Sommernachtstraum a t. d. pořád něco vytýkal.

(Dokončení.)

Zvonařův rozbor národních písní českých.

(Pokračování.)

Ve větším počtu nápěvů, jichž tóny jsou v pořádku 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8., jest důsledně vynechán 2. tón, jako v nápěvu „Sedlák z Prahy jede“ — aneb 2. a 3., jako v nápěvu „Na našem dvoře“. Tyto a podobné nápěvy jsou v jedné ze starých tónin, kteráž vypuštění jistého tónu s sebou přinášela. Pořádek tónů ve větších objemech nežli jest objem osmitónový, srovnává se s některým pořádkem v menším objemu.

Uvažovav objemy českých nápěvů, zpozoroval jsem, že mají nápěvy s *lichým* počtem, jakož i nápěvy s *sudým* počtem tónů něco příbuzného. Příbuznost nápěvů s lichým počtem tónů zakládá se v té jejich vlastnosti, že jsou *zavřenější*, *zaokrouhlenější*, a proto *klidnější*, kdežto nápěvy s sudým počtem tónů ve výšce *nezavřenými*, *otevřenými* a tudíž *živějšími*,

neuklizenějšími jsou. Příčinu toho nalezám v tom, že v prvních panuje *jednost*, v druhých *dvojitost*, a vysvětlují si věc takto:

Mysl naše znamená velmi rychle, co k sobě sluší a co k sobě nesluší; všady, kde jen může, zjednodušuje, totiž k jednomu vztahuje, a teprvé, kde zjednodušiti nemůže, dvoje znamená. Co k sobě sluší spojuje, a odděluje co k sobě nesluší. Nikde nelze tuto činnost mysli lépe nežli v hudbě pozorovati. Mysl naše nepojme na př. dva ve škále podle sebe ležící tóny (sekundu) za *jedno*, nýbrž za *dvě*; vztahuje ale dva ob jeden tón od sebe vzdálené tóny (tercii) v *jedno*, protože v těchto jisté příbuznosti znamená, v oněch ale nikoliv. Abych zase číslic užil; tóny, jež se mají k sobě jako 1. 2., znamená mysli za *dvoje*; ty, jež se mají k sobě jako 1. 3., znamená za *jedno*; podobně vztahuje k sobě co příbuzné tóny 1. 5., 1. 7., 1. 9., a odděluje tóny 1. 4., 1. 6.

Zkoušejme tuto theorii na nápěvu v objemu trítónovém, v kterém přicházejí tři podle sebe ležící tóny co 1. 2. 3.; první a poslední (nejvyšší) tón pojme mysli co k sobě slušící, čímž nabudou tóny 1. a 3. co příbuzné převahy nad tónem druhým; pročež se v mysli více vtisknou a ji zcela zaujmou; tón 2. jest mezi těmito bez soudruha, který by mu pomohl naproti ním rovnováhu držeti. Jinak to vyhlíží v nápěvu v objemu čtyř tónů, kde jsou tóny 1. 2. 3. 4., kde se tóny 1. a 3. — 2. a 4. k sobě přiznávají a váhu si drží. Zde tóny 1. 3. nepotlačí 2. 4., nýbrž jeden i druhý pár tlačí jednostejně na mysli; tato pak je nepřijme za *jedno*, nýbrž za *dvě* jednostejně závažné. Že v tomto případě jakoby zápas *dvou rozličných živlů* v nápěvu se nalézá, jsou takové nápěvy živější — neboť zápas jest život — nežli ony, v nichž se takového druhého živlu, který jednost ruší, nenalézá.

Že jsou nápěvy vycházející na *lichý* počet tónů *zakořenější*, ony pak, jež na *sudý* počet vycházejí, že zůstávají *otevřené*, vysvětlují si takto: nejvyšší tón nápěvu *vryje* se *nejvíce* v mysli, a *potrvá* v ní nejdéle. Vystoupí-li nápěv k 3., 5., aneb 7. tónu, uznamenává mysli, že jest nápěv ve výšce ohraničen tónem, který k *jednomu* bodu se vztahuje. Spodní a vrchní hraniční tón nápěvu jsou tedy příbuzné, v této příbuznosti jest jednost, tato jednost spokojuje a tudíž nápěv zakončenějším, zaokrouhlenějším se představuje. — Vystoupí-li nápěv k 4. aneb k 6. tónu, utkví zase *tyto* co nejvyšší více v mysli: mysli znamená, že jest nápěv ve výšce naproti prvnímu tónu *cizím* tónem ohraničen; jelikož tento s prvním jednosti nečiní, uznamenává jej mysli co něco jiného, druhého. Spodní a svrchní tón pojímá mysli v tomto případě co něco různého, sobě cizího, něco, co způsobuje dvojitost; tato dvojitost vzbuzuje touhu po jednosti, tudíž znepokojuje; nápěv jest méně zakončeným, zůstává otevřeným, za to jest ale živějším, neboť předtuchu možnosti dalšího postupování vzbuzuje.

Toto vše platí o všech nápěvech, nechť se nalézají zbudované na základním tónu čili *tónice* aneb na vládnici čili *dominantě*. Tónika a dominanta jsou dva body, ku kterýmž se *všecko* v hudbě vztahuje. Nalézají-li se v nápěvu tóny, které se jen k jednomu těchto dvou bodů vztahují, jest v nich jednost, nechť si jest tento bod tónika neb dominanta. Přicházejí-li ale tóny, které se střídavě k jednomu aneb druhému bodu vztahují, jest v nich dvojitost, nechť si předchází tónika dominantě aneb dominanta tónice. — Všecky nápěvy

jichž spodní a vrchní tón co 1. 3., aneb 1. 5. aneb 1. 7. se představuje, vztahuje mysli k *jednomu* bodu, buď tóniky aneb dominanty; nápěvy pak, v nichž spodní a vrchní tón co 1, aneb 1. 6. se představuje, vztahuje mysli k *dvěma* bodům. *Nejvyšší tón a počet* k jednomu bodu vztahujících se tónů v tom rozhoduje. Převahy nabude ta strana, kteráž buď *nejvyšším* tónem v nápěvu zastoupena jest, aneb kteráž větší *počet tónů* k sobě se vztahujících má. Tóny 1. 2. 3. bude mysli vztahovati k jednomu bodu, protože nejvyšší tón s prvním jednost činí a zde *dva* příbuzné tóny na jeden cizí přicházejí, tóny 1. 2. 3. 4. ale bude vztahovati k dvěma bodům, poněvadž nejvyšší tón s prvním jednosti nečiní, se svým tónem 2. ale rovnováhu tónům 1. 3. drží.

Při nápěvech s tóny 1. 2. 3. 4. 5. činí 5. tón s 1. jednost, a jsou v nich tři tóny 1. 3. 5., kteréž k jednomu bodu se vztahují; mají tedy nadvládu nad tóny 2. 4.; při nápěvech s tóny 1. 2. 3. 4. 5. 6. nesluší nejvyšší tón 6. s 1. k jednosti; činí ale s tóny 2. 4. rovnováhu naproti tónům 1. 3. 5. a přiznává se k jinému bodu. — Nápěvy, jichž vrchní tóny tedy 3., 5., aneb 7. jsou, zůstávají v jednosti; ony jichž tóny 4., 6. aneb 8. jsou, vystupují z jednosti; odtud tedy pochází zaokrouhlenost a klidnost prvních, — otevřenost, živost a probuzenost druhých.

Z objemu nápěvů lze souditi předně: *na stáří*. Čím menší objem nápěv má, tím vyššího stáří lze u něho předpokládati. Každý národ obmezí se v začátcích svého zpěvu na několik málo tónů a dává svým nápěvům teprvé většího objemu, až když v umění trochu prospěl, až se jakoby osmělil, odvážil. Netvrdím ale, že vůbec všechny nápěvy s malým objemem staré jsou; neboť takové nápěvy mohou vzniknouti v každé době; a v skutku jsou mnohé mladého původu. Prostonárodní pěvec užije v nápěvu obyčejně jen tolika tónů, kolik mu jich v hrdle leží. Některý jich má více, jiný méně. Mnohý i z pohodlnosti méně tónů užije, nežli by jich jinak z hrdla svého vyvesti mohl.

Úvahy.

Tu es Petrus, dvojsbor pro mužské hlasy, složil J. L. Bella. Op. 20. V komisi u J. Schindlera v Praze.

Dostavše Bellovy „Slovenské čtvero zpěvy“ pro mužský sbor poprvé k posouzení, obrátili jsme, prozkoumajíce je, hned pozornost na slovenského toho skladatele a sledující až doposud vškeré jeho nám přístupné hudební plody, očekávali jsme od nich vždy skvělejšího výsledku. A hle, nesklamali jsme se ve svém očekávání; neboť každá příští jeho nám k posouzení zasláná skladba svědčí vždy patrněji a jasněji o schopnostech a důkladném hudebním vzdělání mladého skladatele. A tak jsme objevili opět v rozsáhlé slovanské zahradě fialku, která zajisté lahodnou vůni daleko široko rozprostíráti bude, dostane-li se jí v útlém ještě jejím věku blahodárné rosy a paprsků slunečních. Bella neskládá pouze srdcem, nýbrž i hlavou drže se zásady: Hudebník musí být též dobrým počtářem; neboť ve všech jeho skladbách shledali jsme pravou míru. Nikde není příliš mnoho, ani zase příliš málo. Vše jest jen vypočteno na dobrý účinek. Ano Bella nestaví dříve, dokud si nevyměří náležitě staveniště pro příští budovu a dokud si neopatří k ní potřebný materiál. Tím se stává, že jeho skladby neoplývají ani zbytečným materiálem, ani neunavují zbytečnou rozvláčeností, nýbrž že tvoří vždy pěkný a zaokrouhlený celek. Co jsme zde řekli o Bellových sklad-

bách vůbec, to platí jmenovitě o dvojsboru na slova: „Tu es Petrus“. Dvojsbor ten, jsa *mistrovské dílo* na poli vokální polyfonické hudby, svědčí co nejjasněji o tom, že je Bella nejen *duchaplný skladatel, ale i velký kontrapunktický talent*, jemuž hudba alla capella je pravou hračkou.

Skladatel upravil dvojsbor svůj tak, že sešedše se obasborové se rozcházejí. Zakončuje-li jeden sbor svůj úryvek, nastoupí už před dokončením jeho zcela neodvisle druhý sbor imitující kadenční frázi svého soudruha tak, že tím povstane pěkná ozvěna.

Oba sborové počínají si zde samostatně. Dokončuje-li jeden, tu už nastupuje zase druhý před zakončením v některém hlase novým motivem, imitující jej hned v zápětí přísně ostatními hlasy a tak podávající si ustavičně jak u příchodu tak i u rozchodu obapolně ruce, pojí se krásně jeden s druhým a tvoří celkem jednu litinu.

Aby dodal skladatel svému dvojsboru větší rozmanitosti a půvabnosti a napínal znovu posluchače, střídá při opakování první myšlenky sbor první s druhým; dá totiž druhému sboru zpívat to, co zpíval první sbor před tím a prvnímu, co zpíval sbor druhý, tak že posluchač slyší sice zase totéž, ale vždy na jiném místě. Aby Bella mezi těmito dvěma sbory docílil jakéhosi kontrastu a jmenovitě aby jasně vynikl v druhém sboru nastoupivší pěkný melodičtý motiv, jež imituje všemi hlasy; nadepsal prvému sboru „piano“ a druhému „forte“, čímž se stane, že tento motiv — hlavní a nová to myšlenka druhého sboru — nejsa udušen prvním sborem, kterým se proplítá, svého účinku se nemine a to tím více, poněvadž ten který motiv (thema) se pohybuje v krátkých notách a sbor první takorčka jen vyplňuje akkordicky harmonii delšími notami. (Dokonč.)

Dopisy.

Z Norvichu. (Hudební slavnost. — Pierson a jeho nové oratorium „Hezekias.“)

Velká hudební slavnost, která se každého třetího roku odbývá ve prospěch chudobinců a nemocnic hrabství Norfolkského, započala dne 30. srpna a ukončena jest dne 3. září oratoriem „Mesiáš“ od Haendla, které se provozuje takřka při každé anglické hudební slavnosti. Věhlasné pěvkyně, Tietjensova, Murská, Talbot-Chererova, Trebelliova a Pateyova, pak pěvci Rigby, Camminos (mladý výtečný tenorista), Santley (znamenitý to barytonista), Foli a Bettini zpívali sólové partie. Z prvních větších skladeb slyšeli jsme pozůstalou mši od Rossiniho a první část nedokončeného ještě oratoria „Hezekias“ od Piersona. Toto dílo, jež přijato bylo s nadšením, uvádíme hlavně proto, poněvadž ním oratorní hudba vstoupí v novou fási. Jsouc bohaté na rovněž tak nové a krásné melodie a harmonie, vyniká dílo to mocnou intenzivní silou a dramatickým životem. Nenacházíme tu nižádné odchylky od vznešeného církevního slohu, bouřlivé instrumentace aneb operní fráse. V těchto sborech burácí něco z toho velkého světového ducha; avšak při všem tom nepřekročil skladatel věčná pravidla umění, bez nichž není žádná krásy. Poněvadž Pierson žil a studoval několik let v Německu považují ho Němci, jak obyčejně, za německého skladatele a chtějí ho Angličanům vyrvat. — Skladatel byl od obecnstva s největší pochvalou a srdečností přijat. Též jeho anglická národnělá píseň: „Ye mariners of England“ a jeho sbor: „Svatá poesie“ z druhé části jeho „Fausta“, došly nadšené pochvaly. Dirigentem slavnosti byl Benedikt.

Z Mnichova. (Richard Wagner a jeho opery. — Eberle, příští dirigent Rheingoldu).

Jak se praví, zadal Richard Wagner protest proti tomu, aby se zde nedávaly jeho opery vůbec; avšak pochybuju velice o tom, neboť opery přešly kontraktně do vlastnictví Mnichovského dvor. divadla. Když odcházel totiž R. Wagner z Mnichova, obdržel 40000 zl. k uhrazení svých dluhů a deponoval za to své tehdy dokončené opery: Tristan und Isolde -- Meistersinger — a pozdější Rheingold i s trilogií Nibelungů. Třetí část

blíží se k svému ukončení. V celku vyplaceno bude Rich. Wagnerovi dle smlouvy 70 až 80000 zl. Není mi známo, obdržel-li Wagner už druhou polovici této summy úplně; avšak jak se dovidám obdržel značné částky na druhou polovici. Pro příští představení Rheingoldu nemohli vynajít jiného ředitele než repetitora sboru Eberle, jenž prý je důkladným znalcem Wagnerovy hudby. Dvorní kapelník Wüllner nechtěl se této úloze podrobiti, rovněž tak jako ředitel Mayer, jenž určen jest výslovně k řízení menších oper.

Z Paříže. (Nové opery. — L. Graziani †. — Chorley o Rheingoldu.)

V divadle lyrickém, jehož ředitelem jest Padeloup, budou se co nevidět dávat následující dvě opery a sice: *Noe on le deluge* (Noe aneb potopa světa), pozůstalá to opera po nebožtíkovi Halevym, skladateli to „Židovky“ a pak „Les derniers jours de Pompeji“ (Poslední dny v Pompeji) od Joncieres. — Louis Graziani, skladatel opery „Tradita“ a „Giaur“ jakož i několika ouvertur a synfonických děl zemřel tyto dny na horečku v Homburku. — Anglický kritik Chorley, jenž byl přítomen hlavní zkoušce opery „Rheingold“ v Mnichově, píše o ní v časopise „Athaeneum“ jak následuje: Objevení se vil Rýnských naznačil Rich. Wagner frází, kterou byl si vypůjčil z Mendelsohnovy ouvertury „Melusine“ a k naznačení obrů užil Rich. Wagner motivu z Meyerbeerova „Roberta“, když jeptišky z hrobu vstávají.

Z Göttingen. (Hudební spisovatel Jahn †.)

Otto Jahn, jeden z nejvýtečnějších učenců, zemřel tu dne 9. září t. r. Zemřelý narodil se dne 16. června 1813 v Kielu a věnoval se po roce 1849 hlubokému bádání hudebnímu. Nejlepší ovoce tohoto bádání jest velkolepé dílo: Životopis V. A. Mozarta ve 4 dílech, jež se klassickým nazvatí může. Jahn uspořádal též kritické vydání libretta „Fidelio.“

Z Velké Kikindy v Srbsku. (Skupština omladiny. — Vršecký zpěvácký spolek.)

Předešlou neděli byla otevřena skupština (shromáždění) omladiny srbské, která trvala celých pět dní. — Nejhlavnější z uzavření této skupštiny je to, že se osnovaly 4 odbory, které mají dle možnosti pracovat celý rok ve svém oboru a každoročně v shromáždění, — které se odbýváti bude každý rok v jiném městě, — zprávu o svých pracích podávat.

Odbory jsou následující: 1. *Literární*, 2. *Hudební*, 3. *národohospodářský*, 4. *paedagogický*. Hudební odbor není nic jiného, než již ve Vršci při odbývané slavnosti zpěv. spolků osnovaná „Pěvecká jednota“, a poněvadž jsou všickni členové jednoty též členy omladiny, rádi přijmou příležitost, by podávali zprávu o své činnosti každý rok — když je na těch shromážděních takorčka celý národ zastoupen. Místní výbor omladinský se postaral též o zábavu, a tak byl program následovně sestaven. První den Divadelní představení ochotnické. 2. den Beseda, 3. den taneční zábava, 4. den opět divadelní představení, 5. den Selo (Volná zábava).

Zdejší místní výbor vyzval všechny srbské zpěv. spolky, by se besedy účastnily a to tím více, poněvadž se neutvořil zde v Kikindě, ačkoliv tu žije asi 20.000 Srbů, přece ještě žádný definitivní zpěv. spolek. Ale všichni spolkové, kromě Vršeckého, odřekli své spoluúčinkování pod rozličnými výmluvami, a tak zůstal jediný Vršecký spolek, by vyplnil tři čísla programu zpěvem. Že svojí úloze úplně dostal, zajisté jest nejlepším důkazem to, že nejen první dvě čísla se opakovati musela, ale že byl, když třetí opakováno bylo, sbormistr také vyvolán, a obecnstvo se dříve nerozešlo, pokud zpěv. spolek ještě dvě písně nezapěl, musel tedy po posledním čísle ještě třikrát zpívat. Písně od Vršeckého spolku přednešené byly následující: 1. Žalmy tatranského Slovana od Procházky. (Vloni v Praze zapovězené.) — 2. Směs z národních písní srbských od V. Horejška, a Urá! ruská píseň od Glinky.

Mimo zmíněný spolek účinkoval též p. V. J. Hlaváč přednáškou na harmonium a musel třikrát piecu svou opakovat, dále jedna slečna zpívající národní písně, při čemž se na guslích sama doprovázela a Giga Geršič, professor na vyšších školách v Bělehradě, který jádrnou řeč proslovil. Tak se může říci, že ne-

en skupština vůbec, ale i co se týče zábavy, vše se dobře vydařilo. — ič.

Ze Sedlce u Tábora. (Slavnost 50leté památky narozenin Prokopa Chocholouška.)

Dne 19. září uspořádána bude zde mimo jiné velká akademie, jejížto program je tento: Proslov, přednese slč. M. Pauknerova. — Ples Čechů, sbor s barytonovým sólem od H. Vojáčka. Solo, zpívá p. Jos. Paukner. — a) Arie panoše z Hugonottů, b) I šepce kvítí, první cenou poctěná píseň od Ed. Nápravníka; zpívá slč. Popplova. — Valčík z Fausta koncertně upraven od F. Liszta; přednese Jos. Paukner. — Arie z „Fausta“ od Gounoda; zpívá pi. Karolina Huttary-Poláková, výtečná koloraturní zpěvačka. — Deklamace, přednese p. Fr. Štibor. — Koncert na housle od Beriota, předn. p. Pich. — a) Juk, píseň od F. Kavána, b) Bětulinka od Jos. Nesvadby; zpívá paní Huttary-Poláková. — U boj, horvátský sbor od Zajíce.

Kronika zpěvákých spolků.

* Pražský Hlahol uspořádá velký koncert ve prospěch pohořelých v Bakově. Program a den koncertu bude později oznámen.

* Zpěv. spolek „Boleslav“ v Šárce přistoupil k jednotě zp. spolků a zvolil za svého zástupce v jednotě ředitele spolku p. Čenka Školu.

* Pěv. jednotu v Praze vypisuje cenu 30 zl. r. m. za nejlepší původní český sbor. Lhůta do konce října 1869. Bližší podmínky podáme příště.

* V akademii, která byla k slavnosti 50leté památky narozenin Prok. Chocholouška dne 18. a 19. září v Sedlci u Tábora uspořádána, účinkovali mimo více pěveckých spolků též výtečná koloraturní pěvkyně paní Huttary-Poláková, slč. Fr. Popplova a p. Fr. Pich.

* Semilský zpěv. spolek „Jizeran“ uspořádal dne 12. září 1869 v hostinci „v ráji“ besedu. Program: Overtura k opeře „Kouzelná flétna“ od Mozarta. — Na přírodu, sbor od Em. Vašáka. — Deklamace. — Druhý koncert od Alarda pro housle, přednesl p. Fr. Vedral s průvodem kvartetta. — Kdo má zpívat, žertovný výstup pro tenor a bass od J. Pauknera. — Pochvala Vítova, sbor od Em. Vašáka. — Poutník, sólový sbor od Em. Vašáka. — Deklamace. — Sóló pro cello s průvodem piana, přednesl p. J. Šulc. — Variace pro housle s průvodem kvartetta, přednesl p. Fr. Vedral. Kytičky, sbor od Heise. — Na to taneční zábava.

* Sárecký zpěv. spolek „Boleslav“ uspořádal dne 12. září 1869 v hostinci na „Žezulce“ v prospěch průmyslové školy ve Vidni zpěvní a deklamatorní besedu. Program: Svoji k svému, sbor od K. Bendla. — Doktor Žvanil, deklamace od J. J. St., přednesl p. Fr. Minovský. — Se mnou buď, sbor od Zimmermanna. — V neděli odpoledne před divadelní kassou, solový žert. — Nácek, ševcovský učeník, od J. Stankovského, přednesla slč. M. S. — Cikáni, sbor od J. Vogla. — Jakého bych nerada, deklamace od Rubeše, přednesla sl. Marie Štastných. — U boj! sbor od Zajíce.

* Vyškovský zpěv. spolek „Hana“ na Moravě, uspořádal na památku slavnosti svěcení praporu svého (11. září 1864) dne 12. září zábavu, v níž provedeno bylo: ouvertura — Ženské slzy, veselohra od Görnera — Utonulá, sbor od P. Křížkovského. — Overtura — Ztracené srdce, sbor.

* Černo-horský zpěv. spolek na Moravě přijal jméno „Purkyně.“

* Ve Zdicích zařízen jest zpěváký spolek pod jménem „Zdík.“

* Zpěv. spolek ve Vodňanech odbýval dne 5. září slavnost svěcení praporu.

* Uherskohradištský zpěv. spolek na Moravě účastní se v hudební zábavě, kterou dne 27. září uspořádá občanská beseda v Uherském Ostrohu. Program. Overtura k opeře „Norma“ od Belliniho. — Na Krkonoších, sbor od Tovačovského — Odvedeného prosba, sbor od Pavla Křížkovského. — Kavatina pro zpěvoroh od Suppé-a — Ten ptáček, ten se nazpívá, sbor od Jos. Bergmanna. — Orala, sbor od Hynka Vojáčka. — Orle, pestrý orle, sbor od Tovačovského. — Kdo z koho, besední žert.

Zprávy.

České divadlo. Dne 10. září: *Pout do Mekky*, komická operetta v 1. jedn. od E. Nessla (překlad od B. Pešky). Hudba od J. Zajce. (poprvé.) — Loď v přístavu aneb veselí plavci. — Dne 13. září: Sládek Prestonský. — Dne 14. září: *Pout do Mekky*. — Dne 15. září: Orfeus v podsvětí od J. Offenbacha. — Dne 16. září: Orfeus v podsvětí. — Dne 17. září: Veselé ženy Vindsorské. Dne 19. září „Troubadour.“

Zajcovy operetty došly u našeho obecnstva podobné obliby, jako plody Offenbachovy téhož druhu pro pěkné melodie, populární rytmy a lehkou fakturu, jmenovitě to platí o „Lodi v přístavu“ a „Lazzaronech“ a také o nejnovější jeho operette „Pout do Mekky.“ Stručný obsah libretta, jež nevyniká zvláštní kombinací jest tento:

Mladý a bohatý, avšak žárlivý Turek Masili bej, maje v podezření své ženy, že tropí za jeho zády milostné pletky, oznámil jim, že se vydá na pouť do Mekky, což také na oko učiní. Sotva ale prah domovský byl opustil, vstoupí s dorozuměním Lula, strážce harému, mladý Řek Timoleon do harému, kde jeho milenka Zoe se nachází. Na radu Lulovou, přestrojí se Timoleon za ženskou, aby ho ostatní ženské nepoznaly a sejde se se svou milenkou. Brzy na to vklouzne do harému za Francouze přestrojený Masili bej, podplativ svého vlastního sluhu Lulu, jenž pána svého nezná. Zde se setká Masilibej s Timoleonem za ženskou přestrojeným, a nevěda, co by to za ženskou býti mohlo, pozná, odhaliv její závoj, že to mladý muž. Tento vyzná se přestrojenému Turkovi, že tu má milenku a žádá ho o pomoc, Masili bej slíbí, že mu přispěje a dav se domácím poznat, odevzdá Řekyni Timoleonovi do náruče. Že se Lulovi dobře nevedlo, dá se myslet. Co do hudby nevyniká ani zvláštními původními melodiemi, ani zvláštní charakteristikou; je snadná a při tom mělká, rovnajíc se hudbě Offenbachových operet. Ze solistek vyznačila se slč. Kupkova (Zoe), sl. Ledererová (Zoraida), p. Mošna (Masili bej) a p. Veger (Timoleon).

* Pan J. Seifert, člen české činohry, hodlá se věnovati opeře a za tou příčinou koná svá studia pěvecká u p. Fr. Pivody. Pan Seifert má prý velmi pěkný hlas barytonový.

* Pan Šebesta, člen české opery zpíval dne 12. září po hostinskou v Lipsku co hrabě Luna v „Troubadouru.“ Referent Lipského časopisu „Signale“ chválí sice jeho pěkný hlas; avšak praví, že je vokalisace jeho nesrozumitelná a jeho pěvecké vzdělání nedostatečné. Lipská Theaterzeitung dí, že se p. Šebesta líbil a dvakrát vyvolán byl.

* Slč. Horynova, žákyně operní školy pražské konservatoře dochází u dvorní opery Berlínské vždy větší obliby u obecnstva a uznání u kritiky. Předěšlý týden vystoupila co Benjamin v Mehulově opeře „Josef a bratři jeho“ a provedla úlohu tu, jak referent „Berl. Zeitung“ praví, s hudební jistotou a s náležitým pojmutím, dodavši dětsko-naivní povaze Benjaminu úplné hudební platnosti. Zvláštní zásluhu získala si slč. Horynova tím, že nezpívala romanci svou rozkouskovaně, nýbrž v jednom toku. V tétěž opeře vystoupil též náš rodák p. Vovorský co Simeon s nejskvělejším úspěchem.

* Nový školní běh v jednotě k zvelebení vojenské hudby pod ředitelem p. Pavlisem započne dne 4. října 1869. Ti, kteří dosáhnuvše 17. roku svého stáří jsou spůsobilí k vojanštině, učí se pouze 1 rok; musí však míti propravné hudební vědomosti. Mladší aspiranti mohou se jen tehdaž přijmouti, zavážou-li se jejich rodiče, pěstouni neb poručníci, že se jim dostane náležitého zaopatření. Bližší zprávy na ústní neb písemní poptávky podá ředitel p. Pavlis v Praze, ostrovní ulice, č. 146 (nové 16.)

* Pan Sitt, Pražan a druhdy koncertní mistr v Solnohradu, engažován jest co ředitel orchestru u zdejšího německého divadla.

* Uprázdňené místo. Uprázdňeno je místo kapelníka u c. k. priv. ostrostřeleckého sboru v Klatovech. Ucházeči nechť se hlásí u Bedř. Mayera, pobočníka sboru v Klatovech.